

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 23,1-12

Évközi 31. vasárnap („A” év)

Egy a ti Atyátok, a mennyei, és egy a ti tanítótok, a Krisztus

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Egy a ti Atyátok, a mennyei, és egy a ti tanítótok, a Krisztus

Abban az időben Jézus így beszélt a tömeghez és a tanítványokhoz: „Mózes tanítószékében az írástudók és a farizeusok ülnek. Tegyetek meg és tartsatok meg ezért mindent, amit mondanak nektek, de tetteikben ne kövessétek őket, mert tanítják ugyan, de maguk nem teszik azt. Súlyos, sőt elviselhetetlen terheket kötöznek össze és helyeznek az emberek vállára, de maguk egy ujjal sem hajlandók mozdítani rajta. Amit tesznek, azért teszik, hogy lássák őket az emberek Szélesre szabják imaszíjukat, és köntösükön megnagyobbítják a bojtokat. Vendégségben szeretnek a főhelyekre ülni, a zsinagógában pedig az első székekbe. Elvárják, hogy az emberek köszönjenek nekik a főtereken, és hogy rabbinak, azaz mesternek szólítsák őket.

Ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti Mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. De atyának se hívjatok senkit magatok közül, mert egy a ti Atyátok, a mennyei. És tanítónak se hívassátok magatokat, hisz egy a ti tanítótok: Krisztus. Aki a legnagyobb köztetek, az legyen a többi szolgája. Aki önmagát magasztalja, azt megalázzák, és aki önmagát megalázza, azt felmagasztalják.”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ

Akkor Jézus a tömeghez és a tanítványokhoz szólt

² λέγων Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

mondva: Mózes tanítói székébe az írástudók és a farizeusok ültek bele.

³ πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν.

Mindent, amit mondanak nektek, tegyétek meg és tartsátok meg, de tetteiket ne tegyétek, hiszen mondják, de nem teszik meg.

⁴ δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινήσαι αὐτά.

Ugyanis súlyos terheket vonnak össze és helyeznek az emberek vállaira, ők azonban egyetlen ujjukkal sem akarják azokat

⁵ πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις πλατύνουσι γὰρ τὰ **φυλακτήρια** αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα,

ám minden tevékenységüket azért teszik, hogy megcsodáltak legyenek az emberektől: megszélesítik **imaszíjakat és megnagyobbítják a bojtokat.**

⁶ φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς

Vágyakoznak a kiemelt helyekre a vacsorákon, a főhelyekre a zsinagógákban,

⁷ καὶ τοὺς **ἀσπασμοὺς** ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· Ραββί.

(előre) köszöntésre a főtereken, és rabbinak hívatják magukat az emberek által.

⁸ ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε· Ραββί, εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε·

Ti azonban ne hívatassatok rabbinak, hiszen egyetlen tanítótok van, ti pedig mind testvérek vagytok,

⁹ καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος·

és atyátoknak se hívatassatok a földön, hiszen egyetlen atyátok van, a mennyei.

¹⁰ μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστὶν εἷς ὁ χριστός·

Mesternek se hívatassatok, mert egyetlen a ti mesteretek, a Krisztus.

¹¹ ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος.

Aki nagyobb köztetek, szolgátokká lesz.

¹² ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Mindaz, aki fel fogja magasztalni magát, megaláztatik, és mindaz, aki meg fogja alázni magát, felmagasztaltatik.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹ TUNC IESUS LOCUTUS EST AD TURBAS ET AD DISCIPULOS SUOS

¹ **Jézus ekkor a néphez és a tanítványokhoz fordult,**

¹ Jézus ezután így beszélt a tömeghez és tanítványaihoz:

¹ ***Akkor Jézus e szavakkal fordult a néphez és tanítványaihoz:***

¹ *Akkor szóla Jézus a sokaságnak és az ő tanítványainak,*

¹ Akkor Jézus így szólt a sokasághoz és tanítványaihoz: –

² DICENS: “SUPER CATHEDRAM MOYSIS SEDERUNT SCRIBAE ET PHARISAEI.

² **ezekkel a szavakkal: „Az írástudók és a farizeusok Mózes tanítói székében ülnek.**

² »Az írástudók és farizeusok Mózes székében ülnek.

² „***Az írástudók és a farizeusok Mózes tanítószékében ülnek.***

² *Mondván: Az írástudók és a farizeusok a Mózes székében ülnek:*

² Az írástudók és farizeusok elfoglalták Mózes székét.

³ OMNIA ERGO, QUAECUMQUE DIXERINT VOBIS, FACITE ET SERVATE; SECUNDUM OPERA VERO EORUM NOLITE FACERE: DICUNT ENIM ET NON FACIUNT.

³ **Tegyetek meg és tartsatok meg ezért mindent, amit mondanak nektek, de tetteikben ne kövessétek őket, mert bár tanítják, de tetté nem váltják.**

³ Ezért mindazt, amit mondanak nektek, tegyétek meg és tartsátok meg – de a tetteiket ne kövessétek, mert mondják ők, de nem teszik.

³ ***Tartsátok és tegyétek meg tehát mindazt, amit mondanak, de tetteiket ne kövessétek, mert mondják ugyan, de nem teszik.***

³ *Annakokáért a mit parancsolnak néktek, mindazt megtartsátok és megcselekedjétek; de az ő cselekedeteik szerint ne cselekedjétek. Mert ők mondják, de nem cselekszik.*

³ Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de tetteiket ne kövessétek, mert beszélnek, de nem cselekszenek.

⁴ ALLIGANT AUTEM ONERA GRAVIA ET IMPORTABILIA ET IMPONUNT IN UMEROS HOMINUM, IPSI AUTEM DIGITO SUO NOLUNT EA MOVERE.

⁴ **Elviselhetetlenül nehéz terheket hordanak össze és raknak az emberek vállára, de maguk ujjal sem hajlandók mozdítani rajta.**

⁴ Súlyos és elviselhetetlen terheket kötöznek össze és raknak az emberek vállára, de ők maguk egy ujjukkal sem hajlandók megmozdítani azokat.

⁴ ***Elviselhetetlen nehéz terhet rónak és raknak az emberek vállára, de maguk ujjal sem hajlandók mozdítani rajta.***

⁴ *Mert ők nehéz és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállaira vetik; de ők az ujjokkal sem akarják azokat illetni.*

⁴ Súlyos és nyomasztó terheket kötnek össze, és az emberek vállára rakják, de maguk egy ujjal sem akarják azokat megmozdítani.

⁵ OMNIA VERO OPERA SUA FACIUNT, UT VIDEANTUR AB HOMINIBUS: DILATANT ENIM PHYLACTERIA SUA ET MAGNIFICANT FIMBRIAS,

⁵ **Minden tettükben az vezeti őket, hogy az emberek előtt feltűnjenek. Szélesre szabják imaszíjukat és megnagyobbítják köntösükön a bojtokat.**

⁵ Minden tettüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek. Imaszíjaikat szélesre szabják, bojtjaikat megnagyobbítják.

⁵ ***Minden tettükkel arra törekszenek, hogy föltűnjenek az emberek előtt. Szélesre szabják imaszíjukat és hosszabbra eresztik köntösük bojtjait.***

⁵ *Minden ő dolgaikat pedig csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek: mert megszélesítik az ő homlokszíjjaikat; és megnagyobbítják az ő köntöseik peremét;*

⁵ Mindent csak azért tesznek, hogy lássák az emberek. Megszélesítik imaszíjaikat, és megnagyobbítják ruhájuk szegélyét.

⁶ AMANT AUTEM PRIMUM RECUBITUM IN CENIS ET PRIMAS CATHEDRAS IN SYNAGOGIS

⁶ **Szívesen elfoglalják a lakomákon a főhelyeket és a zsinagógában az első székeket,**

⁶ Szeretik a főhelyeket a lakomákon, az első helyeket a zsinagógákban,

⁶ ***Szívesen foglalják el a főhelyeket a lakomákon és az első székeket a zsinagógákban,***

⁶ *És szeretik a lakomákon a főhelyet, és a gyülekezetekben az előlülést.*

⁶ A lakomákon az asztalfőn, a zsinagógákban a fő helyeken szeretnek ülni.

⁷ ET SALUTATIONES IN FORO ET VOCARI AB HOMINIBUS RABBI.

⁷ **szeretik, ha a tereken köszöntik s rabbinak szólítják őket az emberek.**

⁷ a köszöntéseket a főtéren, s azt, ha az emberek rabbinak hívják őket.

⁷ **és szeretik, ha nyilvános tereken köszöntik és rabbinak szólítják őket az emberek.**

⁷ *És a piaczkon való köszöntéseket, és hogy az emberek így hívják őket: Mester, Mester!*

⁷ Szeretik, ha köszöntik őket a tereken, és ha mesternek szólítják őket.

⁸ VOS AUTEM NOLITE VOCARI RABBI; UNUS ENIM EST MAGISTER VESTER, OMNES AUTEM VOS FRATRES ESTIS.

⁸ **Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.**

⁸ Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti Tanítótok, ti pedig mind testvérek vagytok.

⁸ **Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.**

⁸ *Ti pedig ne hívassátok magatokat Mesternek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus; ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.*

⁸ Ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok!

⁹ ET PATREM NOLITE VOCARE VOBIS SUPER TERRAM, UNUS ENIM EST PATER VESTER, CAELESTIS.

⁹ **Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei.**

⁹ Atyátoknak se hívjatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei.

⁹ **Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei.**

⁹ *Atyátoknak se hívjatok senkit e földön; mert egy a ti Atyátok, a ki a mennyben van.*

⁹ Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van!

¹⁰ NEC VOCEMINI MAGISTRI, QUIA MAGISTER VESTER UNUS EST, CHRISTUS.

¹⁰ **Tanítónak se hívassátok magatokat, mert egy a ti tanítótok, Krisztus.**

¹⁰ Ne hívassátok magatokat mesternek se, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus.

¹⁰ **Tanítónak se hívassátok magatokat, mert egy a ti tanítótok, a Krisztus.**

¹⁰ *Doktoroknak se hívassátok magatokat, mert egy a ti Doktorotok, a Krisztus.*

¹⁰ Ne hívassátok magatokat tanítónak se, mert egy a ti tanítótok, Krisztus.

¹¹ QUI MAIOR EST VESTRUM, ERIT MINISTER VESTER.

¹¹ **Aki nagyobb közületek, az a szolgátok lesz.**

¹¹ Aki közületek a legnagyobb, legyen a szolgátok.

¹¹ **A legnagyobb köztetek legyen a szolgátok.**

¹¹ *Hanem a ki a nagyobb közöttetek, legyen a ti szolgátok.*

¹¹ Aki a legnagyobb közöttetek, az legyen a szolgátok!

¹² QUI AUTEM SE EXALTAVERIT, HUMILIABITUR; ET, QUI SE HUMILIAVERIT, EXALTABITUR.

¹² **Aki felmagasztalja magát, azt megalázzák, aki megalázza magát, azt felmagasztalják.**

¹² Mert aki önmagát felmagasztalja, azt megalázzák, s aki megalázza önmagát, azt felmagasztalják.

¹² ***Aki fölmagasztalja magát, azt megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják.***

¹² *Mert a ki magát felmagasztalja, megaláztatik; és a ki magát megalázza, felmagasztaltatik.*

¹² Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.

1.3. BEHATÁROLÁS

Máté evangéliumában Jézus beszédeit öt egységre osztva találjuk meg. Szakaszunk Jézus ötödik beszédciklusának (Mt 23,1-25,46) legeleje. Maga a 23. fejezet tematikája alapján három részre tagolódik: 1. figyelmeztetés az írástudók és farizeusok képmutatásával szemben és az alázatra való buzdítás (Mt 23,1-12); 2. írástudók és farizeusok elítélése képmutatásuk miatt (Mt 23,13-36); 3. Jézus szeretete Jeruzsálem iránt (Mt 23,37-39). A 22. fejezet befejező mondatai, „Erre nem akadt senki, aki tudott volna neki egy szót is felelni. Attól a naptól nem is merték kérdezgetni.” (Mt 22,46) egyértelműen lezárják a korábbi beszédciklust, aminek záró részében több módon is próbára teszik Jézust mint tanítót. Az új szövegegység kezdetét, a témaváltást hangsúlyozza a bevezető „ekkor” szócska (Mt 23,1), és a beszélgetőpartnerek megváltozása.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Jézus miután elhallgattatta a nép tanítóit, akik rosszhiszeműen próbára tették, a néphez és tanítványaihoz fordul mint tanító, és óva inti őket az írástudók és farizeusok példakon is szemléltetett képmutatásának követésétől. Egyúttal alázatra inti hallgatóságát.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

φυλακτήρια (*fülaktéria*): imaszíjak (Mt 23,5)

Az imaszíjak (arámul *tefillin*, talán az 'imádság' értelmű *tefillah* szóból; az Újszövetségben *fülaktéria*): a törvény szavait tartalmazó dobozka fölerősítésére szolgáló szíjak a rabbinista gyakorlatban (vö. *Kiv 13,9.16; MTörv 6,8; 11,18*). - A reggeli imához minden izraeli férfinak viselnie kellett. A négyszögletes dobozka a mózesi törv. 4 részletét foglalta magában, pergamenre írva (*Kiv 13,1-10.11-16; MTörv 6,4-9; 11,13-21*). Egy dobozkat a homlokra, egy másikat (a szív közelében) a bal karra kötve viseltek. Ez szó szerinti teljesítése a parancsnak: „jelként kösd őket (a törv. szavait) a kezedre, legyenek ék a homlokodon” (*MTörv 6,8*). Jézus korában a dobozka rendszerint a Tízparancsolatot is tartalmazta; vsz. csak az 1. sz. vége felé került ki belőle. - A késői zsidóság a bűn, az ördög és minden rossz távoltartására is használta. Erre vezethető vissza az Újszövetségben a *fülaktéria* kifejezés. [vö. Magyar Katolikus Lexikon]

ἀσπασμός (*ászpásmósz*): /előre, távolságból/ köszönt (Mt 23,7)

A szó eredetileg az ölelés gesztusát is magába foglalta, később azonban átvitt értelemmel gazdagodott, így a messziről előre köszönés jelentésben a tiszteletadást, szeretetet, kötődést fejezte ki a köszöntött személy irányában.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 6,8-9 Ne utánozzátok hát őket! Tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek. Ti így imádkoztatok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a neved,

Mt 15,2-9 „Miért térnek el tanítványaid az ősök hagyományaitól? Evés előtt ugyanis nem mossák meg a kezüket.” Így felelt nekik: „Hát ti miért szegitek meg Isten parancsát hagyományotok kedvéért? Azt mondta az Isten: Tiszteld apádat és anyádat, és: Aki apját vagy anyját gyalázza, halállal lakoljon! Ti viszont ezt tanítjátok: Annak, aki azt mondja apjának vagy anyjának, hogy amivel segíthetnék rajtad, az áldozati ajándék – nem kell segítenie többé apját és anyját. Ezzel hagyományotok kedvéért kijátsszátok az Isten parancsát. Képmutatók! Találónan jövendölt rólatok Izajás: Ez a nép ajkával tisztel engem, de a szíve távol van tőlem. Hamisan tisztelnek, tanításuk csak emberi parancs.”

Mt 18,4 Aki tehát megalázza magát, mint ez a gyerek, az a legnagyobb a mennyek országában.

Mt 21,30 Odament a másikhöz, és annak is szólt. Megyek – felelte –, de mégsem ment ki.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Lk 11,43-54 Jaj nektek, farizeusok! Szeretitek a főhelyeket a zsinagógában és a köszöntéseket a piacon. Jaj nektek, mert olyanok vagytok, mint a rég beomlott sírok: az emberek fölöttük járnak s nem is sejtik.” Erre egy törvénytudó méltatlankodni kezdett: „Mester, ha ilyeneket mondasz, minket is gyalázol.” De ő így válaszolt: „Jaj nektek, törvénytudók, mert az emberekre elviselhetetlenül nehéz terheket raktok, de magatok egy ujjal sem mozdítjátok a terhet. Jaj nektek, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, noha atyáitok megölték őket. Tanúsítjátok, hogy helyeslitek atyáitok tetteit, mert megölték őket, ti meg síremléket emeltek nekik. Azért mondja az Isten bölcsessége: Prófétákat és apostolokat küldök nektek, de közülük némelyeket megölnék, másokat pedig üldöznek. – E nemzedéknek számot kell majd adnia minden prófeta véréről, amelyet a világ kezdetétől, Ábel véreétől egészen az oltár és a templom között megölt Zakariás véreig kiontottak. Igenis, mondom nektek, számot kell adnia ennek a nemzedéknek. Jaj nektek, törvénytudók! Elvettétek a tudás kulcsát, de magatok nem mentek be, akik meg bemennének, azokat akadályoztátok.” Amikor kiment onnan, az írástudók és farizeusok nagy felháborodásukban különféle kérdéseket intéztek hozzá, és össze-vissza faggatták. Közben alattomban figyelték, hogy ellessenek valamit, aminek alapján vádat emelhetnek ellene.

Lk 20,46 „Óvakodjatok az írástudóktól! Szeretnek pompás öltözékben járni, szeretik, ha a tereken köszöntik őket. Szívesen elfoglalják a zsinagógákban az első székeket, a lakomákon az első helyeket,

Jn 5,44 Hogyan is hihetnétek, amikor egymást dicsőítitek, de azt a dicsőséget, amely az Istentől való, nem keressétek?

Jn 7,18 Aki magától beszél, a saját dicsőségét keresi. Aki azonban annak dicsőségén munkálkodik, aki őt küldte, az igaz, s nincs benne hamisság.

Jn 12,43 Mert többre tartották az emberek megbecsülését, mint az Isten dicsőségét.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Kiv 18,19.20.23 Hallgass szavamra, jó tanácsot adok neked, és Isten veled lesz. Te képviseled a népet Isten előtt, és ügyeiket vidd Isten elé. Tanítsd meg őket a parancsokra és előírásokra, mutasd nekik az utat, amelyen járniuk kell, s a tetteket, amelyeket követniük kell. (...) Ha így jársz el, és ha Isten is ezt parancsolja neked, akkor megmaradsz, s ezek az emberek is mind békében térhetnek haza.”

Szám 15,38-39 Szólj Izrael fiaihoz, és mondd meg nekik: Köntösük csücskeire csináljanak bojtokat ők és utódaik, s minden bojtot erősítsenek bíborlila zsinórra. A bojtok ezt jelentsék nektek: ha rájuk tekintetek, emlékezzetek az Úr parancsaira, hogy azok szerint járjatok el, ne szívetek és szemetek vágyait kövessétek, s így hűtlenségbe essetek.

MTörv 4,5 Nézzétek, parancsokra és törvényekre tanítalak benneteket, ahogyan az Úr, az én Istenem parancsolta nekem, hogy hozzájuk igazodjatok azon a földön, ahova bevonultok, hogy birtokba vegyétek.

Mtörv 5,27 Menj oda és hallgass meg mindent, amit az Úr, a mi Istenünk mond, aztán majd elmondod nekünk, amit az Úr, a mi Istenünk mond neked. Meghallgatjuk és megtesszük!”

MTörv 17,9-12 és fordulj ott a Lévi törzséből való papokhoz, s ahhoz a bíróhoz, aki éppen soros azon a napon. Ők majd kikérdeznek és tudtadra adják ítéletüket. Tartsd magad ahhoz az ítélethez, amelyet arról a helyről adnak tudtadra, amelyet az Úr kiválaszt, s ügyelj, hogy pontosan azt tedd mindenben, amire intenek. Tartsd magad tanácsukhoz, amit adnak, s ítéletükhöz, amit hoznak, és határozatuktól, amelyet tudtadra adnak, ne térj el se jobbra, se balra. Ha valaki mégis olyan önhitt volna, hogy a papra, aki ott az Úrnak, a te Istenednek a szolgálatában áll, vagy a bíróra nem hallgatna, az ilyen embernek meg kell hallnia: Távolítsd el a gonoszságot Izraelből,

2Kir 10,16 s Jehu fölvette a kocsijába, aztán azt mondta neki: „Gyere velem, s majd gyönyörködhetsz az Úr iránti buzgalmamban.”

Neh 8,4-8 Ezdrás írástudó felállt az erre a célra készült faállványra. Jobbja felől Mattitja, Sema, Anaja, Urija, Hilkija és Maaszeja állt, balján Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Zakariás és Mesullam. Ezdrás kinyitotta a könyvet az egész nép szeme láttára – magasabban állt ugyanis, mint a nép –, s amikor kinyitotta, az egész nép felállt. Akkor Ezdrás áldotta az Urat, a nagy Istent, s az egész nép kitárt kézzel ráfelelte: ámen, ámen, ámen; majd mélyen meghajoltak, s földre borulva imádták az Urat. [Jesua, Bani, Serebja, Jamin, Akkub, Sabtai, Hodija, Maaszeja, Kelita, Azarja, Jozabad, Hanan, Pelaja, akik leviták voltak, kifejtették a törvényt a népnek. Közben a nép a helyén állt.] Ezdrás felolvasott az Isten törvénykönyvéből, lefordította és megmagyarázta az értelmét, úgy, hogy meg is értették, amit felolvasott.

Mal 2,7 A pap ajkának kell ugyanis a tudást őriznie, és az ő szájából várják a tanítást, mert a Seregek Urának követe.

Zsolt 50,16-20 De a gonoszokhoz így beszél az Isten: „Törvényeimet miért sorolgotod, miért emlegeted szövetségemet? Te, aki gyűlölöd a fegyelmet, és megveted szavamat. Ha tolvajt láttál, hozzásegődtél, a házasságtörővel szövetkeztél. Szád féktelenül szórta a gonoszságot, nyelved ontotta az álnokságot. Leültél és szidtdad testvéreidet, anyád fiát gyalázattal illetted.

ApCsel 5,29 Péter és az apostolok így válaszoltak: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek.”

Róm 12,10 A testvéri szeretetben legyetek gyöngédek egymáshoz, a tiszteletadásban előzzétek meg egymást. Mindenki vesse alá magát a fölötte hatalomnak. Mert nincs hatalom, csak az Istentől, ami van, azt Isten rendelte.

Róm 13,1 Mindenki vesse alá magát a fölötte hatalomnak. Mert nincs hatalom, csak az Istentől, ami van, azt Isten rendelte.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Azért, hogy senki ne mondhassa: csak azért lettem hanyagabb, mert rossz a tanítóm, az Úr lezárja ezt a kibúvót: „Tedd, amit mondanak.” Mert nem azt mondják, ami önmaguktól származik, hanem azt, ami Istentől van: amit Isten Mózes által a törvénybe adott. És figyelj meg, mennyire tiszteli az Úr Mózes, megmutatva az Újszövetség és az Ószövetség közötti megegyezést.

Figyelj meg, hogyan kezdi a szemrehányását: „Csak beszélnek, de nem ennek megfelelően cselekszenek.” Akinek megvan a tanítási jogköre és megszegi a törvényt, az szigorú bírálatot érdemel. Egyrészt azért, mert neki éppenséggel jobbá kellene tennie másokat; másrészt azért, mert kapott tekintélye miatt súlyosabb büntetést érdemel; harmadszor pedig azért, mert többet rombol azáltal, hogy a tanítói osztály tagjaként hibázik. Aztán az Úr még egy feddést tesz hozzá: Az ilyen vezetők terhet jelentenek alárendeltjeiknek: „Súlyos terheket kötnek össze”. Ez kettős rosszindulattal fejez ki: rendkívül lelkiismeretes, engedékenységgel nélküli életet követelnek alárendeltjeiktől, ugyanakkor maguknak fenntartanak minden szabadságot. Egy jó vezetőnek azonban az ellenkezőjét kell tennie: szigorú bírónak kell lennie önmagával szemben, és engedékenynek kell lennie másokkal szemben. És akkor az Úr hozzátesz egy komolyabb szemrehányást: nem azt mondja, hogy „nem tudják”, hanem inkább azt, hogy „nem akarják”, és nem úgy fogalmaz, hogy „megemelni”, hanem csak „egyetlen ujjal hozzáérni”.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

2044. A megkeresztelt emberek hűsége elsődleges föltétele az evangélium hirdetésének és az Egyház küldetésének a világban. A keresztény élet tanúságának kell hitelesítenie az üdvösség üzenetét, hogy igazságának és ragyogásának ereje az emberek előtt megmutatkozhasson. "A keresztény élet tanúságtételének és a természetfölötti lelkiülettel végzett jócselekedeteknek van ereje ahhoz, hogy a hithez és Istenhez vonzzák az embereket."

876. Az egyházi hivatal szentségi természetével belsőleg összefügg szolgálati jellege. A hivatalviselők ugyanis, mivel teljesen Krisztustól függenek, aki a küldetést és a tekintélyt adja, valóban "Krisztus szolgái", Krisztus mintája szerint, aki értünk szabadon magára öltötte a "szolga alakját" (Fil 2,7). Mivel a szó és a kegyelem, melyeknek szolgái, nem az övék, hanem Krisztusé, akik mások javáért bízták rájuk, szabadon lesznek mindenki rabszolgáivá.

1550. Krisztus jelenlétét a szolgában nem úgy kell érteni, mintha minden emberi gyöngesség, az uralkodhatnáság, a tévedések, azaz a bűn ellen védett lenne. A Szentlélek ereje a szolga nem minden cselekedeténél mutatkozik meg egyforma erővel. Míg a szentségekben ott van a biztosíték, hogy még a kiszolgáltató bűnössége sem tudja akadályozni a kegyelem gyümölcsét, addig sok más cselekedetben a szolga emberi pecsétje

nyomot hagy, ami nem mindig az evangélium iránti hűség jele, ezért az Egyház apostoli termékenységének árthat.

1551. Ez a papság szolgálati. "Az a hivatal pedig, amelyet az Úr népe pásztoraira rábízott, igazi szolgálat." Teljes egészében Krisztusra és az emberekre irányul. Teljesen Krisztustól és az egyetlen papságától függ, s az emberekért és az egyházi közösség javára van. Az egyházi rend szentsége "szent hatalmat" közvetít, mely nem más, mint Krisztus hatalma. E tekintély gyakorlásának Krisztus példájához kell igazodnia, aki szeretetből utolsóvá és mindenki szolgájává lett. "Így tehát joggal mondta az Úr, hogy a nyájról való gondoskodás az iránta érzett szeretet bizonyítéka."

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

FERENC PÁPA EVANGELII GAUDIUM KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

150. Jézus bosszankodott azok miatt a kérkedő, másokkal szemben nagyon igényes mesterek miatt, akik tanították Isten szavát, de nem hagyták, hogy az megvilágosítsa őket: „Elviselhetetlenül nehéz terheket hordanak össze és raknak az emberek vállára, de maguk ujjal sem hajlandók mozdítani rajta” (Mt23,4). Jakab apostol így buzdított: „Testvéreim, ne akarjatok annyian tanítók lenni, hisz tudjátok, hogy ránk annál súlyosabb ítélet vár” (Jak 3,1). Aki prédikálni akar, annak először készségesen engednie kell, hogy a szó megindítsa őt, és létezésének konkrét körülményei között testté váljon. Így a prédikáció az az intenzív és termékeny tevékenység, mely „azt közli másokkal, amit szemlélt”. Ezért mielőtt konkrétan előkészítené, amit a prédikációban mondani fog, el kell fogadnia, hogy elsőként őt sebezze meg az a szó, mely majd megsebzí a többieket is, mert eleven és átható ez a szó, mely mint egy kard „behatol a lélek és szellem, az íz és a velő gyökeréig, megítéli a szív gondolatait és érzéseit” (Zsid 4,12). Ennek lelkipásztori jelentősége van. A nép a jelen korban is szívesebben hallgatja a tanúkat: „hitelességre szomjazik, (...) olyan evangelizálókat vár, akik arról az Istenről beszélnek nekik, akit ismernek és akihez közel vannak, mintha látnák a Láthatatlant”.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA UT UNUM SINT KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

26. Az imádság, az imádságos közösség mindig lehetőséget ad arra, hogy újra fölfedezzük az „egy a ti Atyátok” szavak evangéliumi igazságát: a mi Atyánk az az Abba, akinél Krisztus, a vele egylényegű, egyszülött Fió közbenjár értünk; és e szavakét is: „egy a ti mesteretek, és ti mind testvérek vagytok”. Az „ökumenikus imádság” föltárja a testvériség alapvető dimenzióját Krisztusban, aki azért halt meg, hogy Isten szétszóródott fiait összegyűjtse, hogy mi Isten fiaivá válva teljesebben tükrözzük Isten atyaságának kifürkészhetetlen igazságát, s ugyanakkor mindegyikünk emberségének igazságát.

Az „ökumenikus imádság”, a testvérek és nővérek imádsága mindezt kifejezi. Ők ugyanis, éppen mert megosztottak, egyre nagyobb reménnyel egyesülnek Krisztusban, rábízva egységük és közösségük jövőjét. Ebben az összefüggésben újra hivatkozhatunk a zsinat tanítására: „Amikor az Úr Jézus az emberi észnek föl nem fogható távlatokat nyitva azért imádkozik az Atyához, hogy 'legyenek mindnyájan egyek..., amint mi egyek vagyunk', bizonyos hasonlóságot sejtet az isteni személyek egysége és Isten gyermekeinek igazságban és szeretetben élt egysége között.”

A szív megtérése, az egység hiteles keresésének lényeges föltétele az imádságból fakad és az viszi a teljességre: „Az elme megújulásából, az önmegtagadásból és az őszinte szeretetből ered és érlelődik az egység vágya. Ezért kérünk kell a Szentlélektől az őszinte önmegtagadás, az alázatosság, a szelíd szolgálat és a mások iránti testvéri szeretet kegyelmét.”

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

13. A Názáreti Jézus beteljesítette Isten tervét. Miután a Jordánban János megfürdette és látható alakban leszállt rá a Szentlélek, kinyilvánította messiási küldetését: bejárta Galileát, „hirdette Isten országának evangéliumát: 'Betelt az idő, elérkezett az Isten országa, tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumban!’” (Mk 1,14-15; vö. Mt 4,17; Lk 4,43). Isten országának hirdetése és visszaállítása az Ő küldetése: „Ez a küldetésem” (Lk 4,43). De itt többről van szó: maga Jézus a „jó hír”, amint azt küldetésének kezdetén, a názáreti zsinagógában hangsúlyozta, amikor önmagára vonatkoztatta Izaiás szavait a Fölkentről, kit Isten küldött (vö. Lk 4,14-21). Mert Ő a „jó hír”, Krisztusban egy az üzenet, amit hirdetnek és aki hirdet; benne azonos a hirdetés, a cselekvés és a megvalósulás. Ereje, cselekvése hatásának titka abban a teljes azonosságban rejlik, ami közte és a hirdetése között fönnáll: az új hírt hozta nem csupán azzal, amit mondott vagy cselekedett, hanem azzal, ami Ő maga.

Jézus tevékenységét leírták azokkal az utakkal kapcsolatban, amelyeket hazájában tett. Küldetésének színtere húsvét előtt Izraelre korlátozódik. Jézus mégis döntően újat hozott. Az eszkatologikus valóság nem tevődik a világ végére, hanem már közel van, és megkezdődött megvalósulása. Isten országa közel van (vö. Mk 1,15), kérünk kell, hogy jöjjön el (vö. Mt 6,10). Hatékony jelei a hit szemével felismerhetők, ilyenek a csodák (vö. Mt 11,4), a démonok kiűzése (vö. Mt 12,25-28), a Tizenkettő kiválasztása (vö. Mk 3,13-19), a szegényeknek hirdetett evangélium (vö. Lk. 4,18). Jézusnak a pogányokkal való találkozásából kitűnik, hogy az Országba való bejutás a hit és a megtérés útján, és nem egyszerűen egy néphez való tartozással lehetséges.

Az ország, amely Jézussal kezdődik, Isten Országa. Jézus maga nyilvánította ki, hogy ki az az Isten, akit Ő bizalmasan „Abbá”-nak, Atyának szólított (vö. Mk 14,36). Isten, különösen ahogyan a hasonlatokban megjelenik (vö. Lk 15,3-32; Mt 20,1-6), minden ember gondja-baja iránt nyitott: Ő szerető Atya, telve szeretettel és irgalommal, aki megbocsát, és ingyen adja a kért kegyelmet.

Szent János írja, hogy Isten a szeretet (vö. 1Jn 4,8-16). Minden ember arra kapott meghívást, hogy nyíljék meg az előtt az irgalmas szeretet előtt, amellyel Isten szereti őt. Az Ország olyan mértékben fog növekedni, ahogyan minden ember felismeri, hogy bizalommal fordulhat imában Istenhez, mint Atyához (vö. Lk 11,2; Mt 23,9), amennyiben azon fáradozik, hogy teljesítse az ő akaratát (vö. Mt 7,21).

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Befogadtuk, Isten (631)

https://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/231/gr/890/befogadtuk-isten-suscepimus-2

GITÁROS ÉNEKEK

Dax: Én Uram, én Istenem

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren1984.zip>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Észreveszem-e, amikor másokat megalázok?
- Megvédem-e a nálam gyengébbeket az igazságtalan megaláztatástól?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, irgalmas Isten, a te kegyelmed műve, hogy híveid méltóképpen és tetszéssel szerint szolgálnak neked. Add, kérünk, hogy minden akadályt legyőzve elnyerjük a megígért boldogságot. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiaid által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérek, küldd el Szentlelkedet, hogy meg tudjam őrizni az alázatot, amire példát adtál! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Egy a ti Atyátok, a mennyei, és egy a ti tanítótok, a Krisztus (Mt 22,1-12)

(Forrás: Cathopic)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– saját hitéletem érvényessége nincs kiszolgáltatva másokhitelességének.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– tudatosan odafigyeljek a Jézus által élénk élt alázat gyakorlati megvalósítására saját életemben.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 31. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Cathopic

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Nagy Szent Leó gondolatait a *Catena Aurea* német nyelvű kiadása alapján Asztalos Livia fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Kovács Bettina: Egy szerető szív – https://keresztenyversek.blog.hu/2014/08/04/egy_szereto_sziv

A neve: Szeretet – https://velunkazisten.hu/blog/sk/A_neve_Szeretet

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a *lectio divina* munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid Viktor, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu